

EL DEMÒCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 10 cénts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'25 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores.

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle de Clavé - Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

EXPLICANT UN FET

La forma en que «El Vallés Nou» respón al fondo d'aquest setmanari corresponent a son número 92, ens obliga — i declarem sincerament que ben apesar nostre — a dir quelcom relacionat amb aquest assumpte, tant d'actualitat.

Farem, doncs, un xic d'història, per a definir, davant del públic, la nostra situació envers l'indicat assumpte.

Quan les eleccions municipals de l'any 1913, fou criteri, unanimament acceptat per part dels elements directors de la candidatura liberal, el procurar que els amics del senyor Tardà, portessin quants menys concejals fos possible al sí de l'ajuntament.

Elaborada la candidatura, va convenir-se: En quant al primer districte, procurar fer sortir concejal per minoría a en Francesc Vila, al qual es conceptuava amb més independència, prop del senyor Tardà, que els senyors Guitet i Torrents.

En quant al segon, essent un fet que's presentava amb caràcter d'independent el Sr. Raich, s'havia de procurar, una vegada fos assegurada l'elecció del senyor Camillo, per majoria, que sortís aquell per minoría, a l'objecte de que'l candidat del senyor Tardà no sortís.

En el tercer col·legi, la forma en que's desenrotllava la lluita, el criteri corrent de que'l senyor Tardà tenia allí molta influència, així com tot-hom regoneixia la dels senyors Riera i Puntas, veïns del mateix i per al qual ja era regidor un d'ells, va fer que

no s'acceptés cap combinació, i s'anés decididament i solament a procurar el triomf dels nostres candidats, els actuals concellers senyors Estrada i Pagés.

Pocs dies abans de les eleccions, varem ésser invitats a un conveni, mitjansant el qual, el senyor Tardà's quedaria amb les minories dels primer i segon col·legis i amb la majoria del tercer, quedant la minoria d'aquest en poder nostre, i evitant, així, que podés seguir ostentant el càrrec de regidor el senyor Riera i Llambí.

Va prevaléixer el criteri de no acceptar cap **arreglo**; i així anàrem a les eleccions, que dirigí el senyor Barangé, en el segon col·legi i nosaltres en el primer.

A les tres de la tarda, assegurades les majories en el primer i segon districtes, se desenrotllà'l plan abans acordat i fou companyat de l'èxit.

I ara entrem en materia, com si diessim.

El senyor Camillo s'oposava al desenrotllament del plan en el segon districte; però'l senyor Barangé i els seus amics i nosaltres després de donar tota classe d'explicacions al senyor Camillo, acordàrem continuar el plan convingut.

El senyor Camillo, sortí per majories; el senyor Raich, que lluitava — com ja hem dit — amb caràcter d'independent, per minoria, i fou derrotat el candidat del senyor Tardà.

Aquell mateix dia, deixaren d'anar al Centre Lliberal, el senyor Camillo i els seus amics,

Pocs díes després, rebérem la carta que'ls lectors d'aquest setmanari ja coneixen, acompañada de la credencial del senyor Camillo.

¿Motius? A nosaltres el senyor Camillo no'ns en exposà cap; però sabérem, per conducte autoritzat, que no volia ésser concejal per estar distanciat personalment del senyor Raich; raó particular molt atendible, però que, en política, no té cap cotització.

Durant el temps en que varem coincidir amb el senyor Camillo i tenir l'honor de comptar-lo entre'ls nostres significats amics, l'identificació fou no solament en la part política de l'ajuntament, sí que també en les lluites hagudes en l'associació «L'Unió Liberal».

En la Junta de govern d'aquella casa, actuarem junts una llarga temporada, sens la més petita diferència.

No obstant, allí fou on el senyor Camillo ens donà la batalla, emparat en les forces dels que no considerava dignes d'ésser els seus amics, fins al punt d'abandonar el manament de sos electors, per a no tenir-hi contacte de cap mena.

I emparat pels elements caciquistes, el senyor Camillo guanyà la batalla i sortí elegit president de «L'Unió Liberal».

Els elements que constitueixen avui la Junta d'aquesta casa, eixos abnegats consocis i estimats companys meus, poden oferir testimoni de quina va ésser la meva actitud davant la presidència Camillo.

Tractaven de dimitir i jo vaig ésser el que més vaig oposar-me-hi, dient que les dorts d'honoradesa i de bondat d'en Camillo fa-

ríen probable una compenetració benfectora per als interessos de la Casa.

No podrà demostrar-se que's posés el més petit obstacle a la lliure iniciativa del senyor Camillo, apesar de que, cedint a pressions dels seus amics, relacionades amb compromisos contrets en l'hora de la lluita, l'obligaren a fer actes de despotisme, com la separació del càrrec de taquiller del que l'ocupava, quan va possesionar-se de la presidència.

Presidida pel senyor Camillo, se celebrà la junta general en la qual s'aprovaron els comptes de l'any 1914, que ho foren unaniment, sens la més insignificant protesta, ni per part del senyor Camillo ni per part de cap dels seus amics.

I en la mateixa reunió, en un moment en que semblava que, per alguns socis, volien adoptar-se acords que nosaltres enteníem eren de l'exclusiva incumbiència de la Junta de govern, fòrem nosaltres els que sortírem en defensa de les prerrogatives de la junta i de son president, actitud que'n va valer certes declaracions, per part del senyor Camillo, que demonstraven que apreciá bé la nostra actitud.

Quan l'organització de l'aniversari dels fets del 13 de juliol de 1912, rebérem atenta comunicació de «L'Unió Lliberal», firmada pel seu president, invitant-nos a prendre part en la vetllada que s'havia de celebrar.

El senyor arcalde cridà diferents vegades als senyors Camillo i Montañá, intentant convençerls (creiem que'l senyor Camillo ja estava convençut) per a que retiressin l'invitació a mí trasmesa.

Les gestions no foren afortunades. I el dia designat per a la celebració dels actes abans indicats, pel matí ens reunírem els senyors Camillo i Montañá i nosaltres, i al protestar jo de l'introducció de l'arcalde en aquest assumpció, vaig fer present al senyor Camillo que si la junta de govern creia convenient retirar-me l'invitació, des d'allàvors quedava autoritzat per a fer-ho, que jo acceptava, sens protesta, sà-

decisió. Però que les imposicions agenes estava acostumat a no acatar-les i ho faria una vegada més.

Se quedà conforme amb el programa traçat; propòsit que's ratificà a la tarda... i, a les set del vespre, el senyor Camillo s'ausentà d'aquesta vila, havent de presidir la vetllada'l vispresident senyor Vallcorba.

Des d'aquell moment, la relació entre'l senyor Camillo i sos companys se posà tivanta, acabant amb la dimissió del primer.

Durant tot aquest temps, el senyor Camillo, que no volgué anar a l'ajuntament per a no haver de colzejar-se amb els amics d'en Barangé, fou d'una manera absoluta joguina d'aquest senyor.

Els fets, corroboren la nostra afirmació.

I deixem per a la setmana que ve tractar de lo de la credencial.

F. T. y V.

ECOS

El drapairet ha establert un nou servei; are, no sols enterra morts, sinó que enterra candidatures, amb molta solemnitat i aparato. Hi té la mà trencada.

De despedir el dol, ens en enca-reguem nosaltres.

(De «El Vallés Nou» del 16 de Marzo de 1915)

JYa están frescos, pues, los señores «accionistas», a quieues apoya el fúnebre «personaje».

◎ ◎

Nos enteramos, y en verdad que con sorpresa, que ha sido firmada la escritura de adquisición de los terrenos destinados a emplazamiento del edificio para Juzgado.

A todo el mundo extrañó que al fin se decidieran por los terrenos contiguos a los adquiridos por la Sociedad Estabanell y Pahisa.

En una palabra, casi en las afueras.

Mas yo, que aguzo el ingenio, lo encontré muy ajustado a razón.

Pues si no se hace con *vista* al ensanche de Granollers, se hace con *miras* al *ensanchamiento* del comedor o *comedero* de la fonda de Tardá.

I, casi, casi, que viene a ser lo mismo para ellos.

◎ ◎

En una de sus *Varias*, «El Vallés Nou» recuerda al señor Torras Villá que únicamente debido al tesón del señor Robert, no se consiguió el bastardo propósito de *marchamadre con la etiqueta datista* conforme pretendía el referido señor Torras Villá.

Se puede ser cruel; pero no tanto, señor Barangé.

Y exigir al señor Robert que olvide las visitas que, en unión del presidente del Comité datista, don Manuel Bigas Rico, hiciera a los señores González Vilart y Sandiumenge, jefe provincial del partido, este último, para notificarles su ingreso en el partido datista y hacer protestas de adhesión a la causa conservadora, es ya *un colmo*.

¡Pobre señor Robert, como abusan de su debilidad y falta de carácter!

◎ ◎

El propio «Vallés Nou» en su editorial, comentando nuestro artículo «Dossier Camillo» nos hace saber que dicho concejal (?) no es una mala persona, como algú podria suposar.

Suponemos que ese algú será el propio «Vallés Nou», que en uno de sus números le obsequiara (?) como sólo saben hacerlo esos *aimants del terror*.

Porque nosotros siempre cremos ver en el señor Camillo, *un buen muchacho*, un poco débil, pero *buen muchacho* al fin.

Pues, ¿qué caray se figuraron los señores de la Acció Granollerina?

◎ ◎

... Y asegúrase que en un centro recreativo de esta villa y ante numerosa concurrencia discutían acerca la oportunidad o inoportunidad de la supresión de los consumos.

Terció en la misma un «personaje», entendido (?) en la materia, concretando la siguiente afirmación:

«Senyors, quan hi havíen els consums, sols pagaven els burros.»

Tal afirmación, hecha por un ex administrador del ramo, ¿qué les inspira a ustedes?

A mí, asco.

◎ ◎

¡Oído a la caja, director y componentes de «Acció Granollerina»!

El concejal don Carlos Puigrodón traeiona a ustedes.

Nos consta que trabaja en nuestro obsequio; ya que, yendo a la *caza* de votos en el distrito primero, no tiene inconveniente en pedir a los interesados que voten su candidatura, aunque sea acompañado de don Francisco Torras o de don Juan Montañá.

¡Habrás visto frescura!

◎ ◎

Al autor del «Home funest» lo van a tirar esta vez, como siempre, por la borda.

El «Home funest» le paga ahora sus lacadas... y el «funesto» escrito.

¿Se resignará el gran Serra a ser víctima?

◎ ◎

Al señor Guitet, que quiere presentar su candidatura por el distrito primero, le hace la zancadilla el hombre de la «traga perras».

Guitet: ojo al Cristo, que no hay derecho a sacrificios, en los tiempos que corremos!

◎ ◎

«El Vallés Nou» pretende hacer cargos al presidente de la Junta municipal del Censo, por lo de Camillo.

Pero están verdes. El señor Garrell, con su recto proceder, no sólo no faltó a la ley, sino que, al cumplirla él, exigió a los demás que de ella no hicieran burla, como pretendían.

■ ■ ■

De colaboración

La política de la Lliga i la política local

I

Abans de tractar de política local—tema que's presta a moltes observacions per a un esperit lluitador—amb plena imparcialitat volen fer algunes consideracions de caràcter general sobre les dues forces que van a disputar-se l'hegemonia en la corporació municipal.

De l'actuació del partit liberal fòra de Granollers, no'n podem parlar, ja que fa uns quants anys que ha perdut la generalitat que, com a partit governamental, tenia a Catalunya on avui no representa pas un partit que pugui governar-la. Pot ésser que torni a refermar-se; però interimament, ara no's pot dir que existeixi a Catalunya, fòra d'algunes localitats com aquesta, i exclusivament en la seva vida interna. Baix aquest aspecte, ja'l mirarem més endavant.

Del partit conservador se'n pot dir el mateix.

Però hi ha una força viva; un partit que preté exercir l'hegemonia arreu de Catalunya i que ara, per primera vegada, aspira a portar representació en el sí de la nostra municipalitat; i ho fa, coaligit amb els representants de l'antic caciquisme.

Per la força que representa aquest partit, en la vida política catalana, major actualment que's altres dos, dedicarem unes quantes ratlles a estudiar-la en son sentit general, deixant per a després l'estudiar la forma de voler obtenir la susdita representació.

Si el malaurat doctor Robert i sos companys de lluitaven a la vida, de la que'n sortien a l'hora millor, per a no morir-se, després de pena, lo primer que farien, sense abdicar els seus ideals, fòra formar un nou partit que fos l'antítesi del què és ara la Lliga Regionalista per ells fundada, però que, amb els anys que fa que ho és, ha fet tantes evolucions que ja no té més que'l nom, del quèls seus fundadors hi aportaren.

La Lliga Regionalista, nasqué d'un moviment econòmic produït a Catalunya, però no com a partit econòmic, ni polític, sinó com una entitat o agrupació exclusiva i eminentment catalana, qual si era a l'ensems polític i econòmic; sols així s'explica'l despertar de la nostra terra, que després de les darreres guerres civils i colonials, durant les quals havia estat tant sommoguda, restava adormida. I d'aquí l'esclat que arreu's produïa, i que permeté, en pocs anys, veure la nostra terra neta de la plaga de cacics. Aquest fou el primer triomf de la Lliga: al presentar-se solament, amb la força d'idees noves sotstentades enèrgicament per homes sens màcula, ja va vèncer.

Però desgraciadament moriren aquells homes i en vinguieren d'altres que potser tenien tant talent, però no tenien l'energia ni la fermeza de conviccions necessària per a continuar la seva obra, i la Lliga's convertí des d'allavors en un partit més a l'espanyola.

La Lliga Regionalista, amb el seu exigir continuat com a representant de la burgesia, ha desacreditat l'idea més noble que mai hagi germinat a Catalunya: el Catalanisme.

No és el què era al naixent: un partit eminentment anticaciquista; sino que, amb sa organització de petits caciques rurals, d'homes

que's vendrien l'ànima per a tenir influència i seguir essent els amos dels seus respectius pobles, ha arribat a fer el quèls partits centralistes fan en el reste d'Espanya: a tenir districtes propis. ¿Exemples? En Plaja, en aquest districte; en Ventosa i Calvell, a Santa Coloma; en Bertrand i Serra, a Puigcerdà, i tants altres. I el mateix director de la Lliga, havent sortit derrotat en unes eleccions generals i convenint-li al partit que tingüés escó en el Congrés fou diputat per l'article 29, després de lograr que en Ferrer i Vidal fes renúncia de l'acta de Castelltersol. En Cambó, el *leader* del regionalisme de la Lliga, és diputat perquè li donaren una acta; com si una acta de diputat fos un plat d'escudella.

I, cosa estranya: en les capitals de districte mai tenen majories; en canvi, en els pobles rurals hasta hi troben actes en blanc.

Però la Lliga no queda a deure res; tot ho paga.

Joan Carreras

LOCALES

UNA VISITA

El próximo pasado martes, dia 26, a las 11 de la mañana efectuó su visita a nuestro ayuntamiento el secretario general del Instituto Nacional de Previsión, para darle las gracias en representación de don José Maluquer y Salvador, Consejero Delegado de dicha entidad, por la distinción de que ha sido objeto este último al darse su nombre a la Plaza del Ganado

Acompañaba también a dicho señor el director general de la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros don Francisco Moragas Barred.

Para corresponder a la delicada atención de dichos señores, reunieronse en las Casas Consistoriales el alcalde don José Tardá el digno juez municipal don Manuel Bigas, los concejales señores Torras, Pujol, Barbany y Barangé, los maestros y maestras de esta villa, un representante del cura párroco y buen número de vecinos invitados al acto.

Habló primeramente el señor Moragas, quien presentó a los allí reunidos al señor López Núñez, al mismo tiempo que elogió su labor en elocuentes párrafos.

El señor López agradece las frases de elogio que —dice— se le dirigen inmerecidamente; hace resaltar la personalidad y la capacidad del señor Moragas, demostrada en las prosperidades que sin cesar ha venido observando la Caja de Pensiones, y seguidamente, en palabras que analtecen grandemente al hijo predilecto de esta villa, don José Maluquer, noticia al consistorio el más hondo agradecimiento de dicho señor por la honrosa distinción de que ha sido objeto.

También explicó el señor López Núñez el funcionamiento de las Mutualidades escolares, las operaciones que realizan, la forma y manera de hacer las imposiciones y las ventajas que reportan.

Hizo notar que esta nueva modalidad de la previsión se estaba desarrollando admirablemente en Cataluña, gracias al amparo de la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros, que en virtud de su reglamentación y de sus relaciones con el Instituto Nacional de Previsión era la guardadora y gestora en Cataluña y Baleares de dicho régimen.

Después se acordó adherirse a la obra del Homenaje a la Vejez, instituida por la Caja de Pensiones y de Ahorros; constituyéndose un patronato local y comunicándolo así a los efectos estatuarios de la Obra, a la referida Caja de Pensiones.

Leemos:

...«Per lo dit se comprendrá que la nostra Cambra, que té la ferma convicció de la verdadera utilitat dels auells, hagi vist ab molt gust l'iniciativa del digne president del Cassino de Granollers, don Dionisi Puig, al fer cololar en les parets del jardí del esmentat Cassino, una sèrie de nius artificials, així com dues menjadores per a que les aus puguin fer niu cómodo y tranquilament la época de la reproducció y no manquin de menjar en los dies calamitosos de l'hivern.

Com l'aigua es també element d'imprevisible necessitat per els pobres auells el senyor Puig ha depositat, ab molt bon acert, un abeurador automàtic ahont l'aigua se renova per sí sola, evitant així tota descomposició y regulant l'evaporació natural, lo qual fa que les aus tingan sempre a la seva disposició aigua neta, fresca y clara. Les dimensions del dit abeurador estan calculades per a que cap dels auells que allí acudeixin puguin ofegarshi.

Aquests detalls demostren que aquest protector dels auells ha obrat ab coneixement de causa, lo que no li hauria sigut possible sense estar posseit d'un verdader amor a les aus y compenetrat del gran bé que ns reporten sent tant petits. L'obra del senyor Puig, que podrà semblar caprichosa a uns i insignificant als altres, resulta tot lo contrari, de modo que no podem menys de felicitarlo sincerament, esperant perseveri en lo seu intent, que haurà de produir obra benefactora y educativa.»

(De la *Revista de la Cambra Agrícola Oficial del Vallés*.)

* * *

«Habiéndonos enterado de que en los jardines del Casino de Granollers se habían instalado varios nidos artificiales, y que se dispensa una verdadera protección a los pájaros de la comarca, en favor de los cuales realizaba aquella Sociedad una útilísima propaganda, la Junta de LA PROTECTORA se ha dirigido al Iltre. Presidente de dicho Casino, felicitándole por ello, sin perjuicio de realizar una visita allí, al objeto de exteriorizar personalmente nuestra satisfacción por tan digno proceder.»

(Del *Butlletí de l'Associació Protectora d'anims i plantes*.)

Durante la última semana la sucursal en esta villa de la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros ha recibido, por imposiciones, 22,511.70 pesetas y ha pagado, por reintegros, 4,732.81 pts; habiéndose abierto 10 libretas nuevas

EL DEMÓCRATA

Venta y Suscripción en la Casa Garral

Calle de Clavé : Imprenta

IMP. DE E. GARRAL : GRANOLLERS

ALERTA! ALERTA! ALERTA!

Se ofrecen en esta población aguas minerales como procedentes de los manantiles **VICHY CATALAN**, sin serlo.

Llamamos la atención de los consumidores para que no se dejen sorprender y para que se fijen bien en las botellas que les ofrezcan, puesto que las de los manantiales **VICHY CATALAN** llevan tapones, cápsulas, precintos y etiquetas con el nombre «Sociedad anónima VICHY CATALAN», y, por lo tanto, dejan de proceder de dichos manantiales las que no los lleven.

AMADEO BARBANY

**SE HACEN Y COMPONEN
TODA CLASE DE
JOYAS Y RELOJES**

Plaza Constitución, 14 : GRANOLLERS

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Anuncios y comunicados a precios convencionales

REDACCIÓN

CALLE DE CORRÓ, 96

DISPONIBLE

ADMINISTRACIÓN

CALLE DE CLAVÉ - IMPRENTA

**SE VENDE
A MUY BUEN PRECIO**

la Tienda de Comestibles, Mesa de Refrescos y Salón de Café y Billares del establecimiento llamado **CAN MANEL**, situado en la carretera de Caldas, muy cerca la estación del Norte

Razón : Ramón Perantón

IMPRENTA CASA GARRELL IMPRENTA

Postales : Centro de Suscripciones : Libros Rayados : Objetos de Escritorio : Juguetes

CALLE DE CLAVÉ : GRANOLLERS